

César De Paepe

Ik ben een Vlaamsgezinde anarchist

1841 - 1891

Ook in Brussel kennen ze hun markanten. Alhoewel. Vraag er bijvoorbeeld in de omgeving van de Grote Markt aan een beetje Brusselaar naar César De Paepe, dan stuurt hij je geheid naar de rue des Alexiens, de Cellebroedersstraat. Daar torent, naast het bescheiden Goudblommeke van Papier, de kliniek César De Paepe. Een pronkstuk van de socialistische ziekenzorg in de hoofdstad. En een hommage aan een pionier van het socialisme hier te lande.

Maar dat laatste weet onze vriendelijke Brusselaar meestal niet. En al helemaal niet dat die pionier het levenslicht ziet in Oostende. In een kroostrijk gezin dat tot de verfranste Vlaamse middenklasse behoort. Vader De Paepe is functionaris, moeder een berooide adellijke dame. Maar berooid of niet, *noblesse oblige* en César moet voor zijn humaniora naar de jezuïeten van het prestigieuze *Collège Saint-Michel* in Brussel. Willens nillens. ‘Die dogma’s moest ik er niet’, getuigt hij later, ‘vooral Proudhons anarchisme boeide mij.’

Als hij op 17-jarige leeftijd aan de *Université Libre de Bruxelles* rechten gaat studeren, militeert hij al volop in de eerste democratische en vrijzinnige bewegingen. Maar als zijn vader sterft, moet De Paepe na zijn kandidaatsjaren zijn studies stopzetten. Er moet immers brood op tafel. De Paepe gaat overdag aan de slag als typograaf, trouwt en ’s avonds volgt hij medische wetenschappen aan de ULB. En intussen vindt hij nog de tijd om socialistische propaganda te voeren en naam te maken als politiek agitator. Bezige bij, die César.

Hij promoveert cum laude en wordt arts in Brussel. Een gewaardeerd arts die zich vooral inzet voor de armen. En vaak nog gratis ook. Toch blijft de lokroep van de politiek. De Paepe engageert zich met *Vlamingen Vooruit* voor de Vlaamse arbeider, richt de Brusselse socialistische vereniging *Le Peuple* op en noemt zich collectivistisch anarchist en overtuigd antikapitalist.

Vlamingen Vooruit was een vereniging opgericht in 1858, die streefde naar een samenwerking tussen flaminganten en jonge, progressieve liberalen met democratische aspiraties.

Fotobron: www.marx.org

En hij gaat ook internationaal. Vanaf haar oprichting ontpopt De Paepe zich als een van de leiders van de Eerste Internationale, waarvan zijn Brusselse *Le Peuple* een afdeling wordt. In de ideologische strijd tussen anarchisten en marxisten tracht De Paepe de standpunten te verzoenen maar raakt hij geïsoleerd.

De Eerste Internationale of de Internationale Arbeiders Associatie was een internationaal verbond van socialisten gesticht in Londen in 1884.

‘Dan maar het politiek actief socialisme’, besluit hij. Hij sticht de Brabantse Socialistische Partij, die later opgaat in de Belgische Werkliedenpartij, voorloper van de sp.a. En trouw aan zijn Vlaamse roots ijvert deze volbloed socialist vrijmoedig voor de vernederlandsing van de rechtspraak, de verplichte tweetaligheid van de openbare diensten en de vernederlandsing van het middelbaar en het hoger onderwijs.